

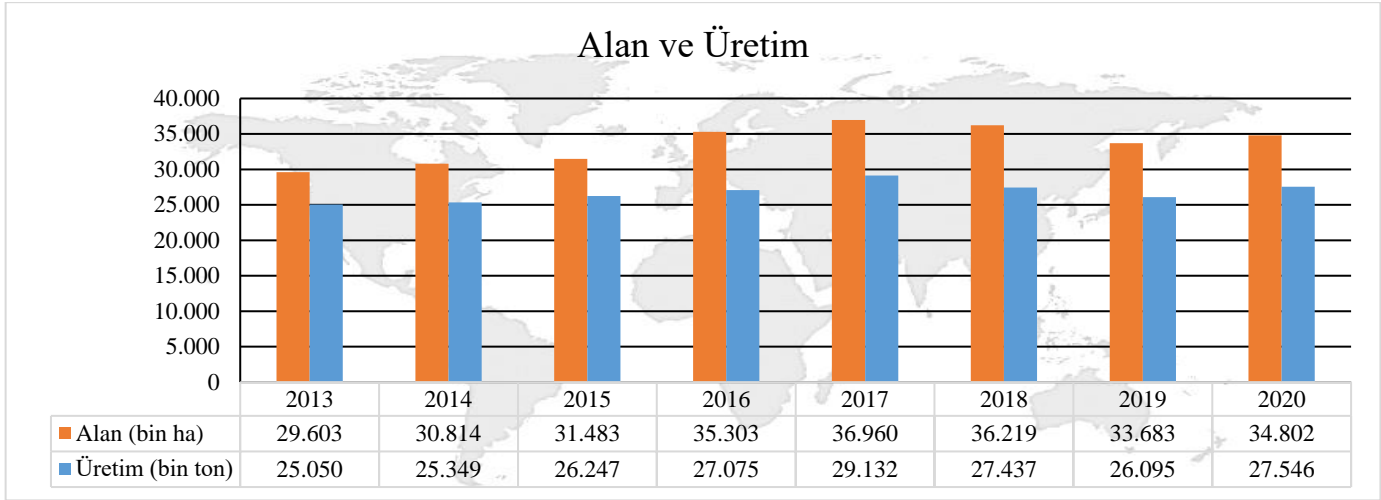
ÜRÜN MASALARI

KURU FASULYE BÜLTENİ

SAYI: 18

OCAK 2022

DÜNYADA KURU FASULYE

Kaynak: FAO

Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) 2020 yılı verilerine göre 34,80 milyon hektar alanda 790 kg/ha verim ortalaması ile 27,55 milyon ton kuru fasulye üretimi gerçekleşmiştir. Hindistan, Myanmar ve Brezilya dünya üretimin sıralamasında ilk üçte yer almaktadır. Türkiye, 2020 yılı dünya üretim sıralamasında 19'uncu, verim sıralamasında ise 12'inci sırada yer almaktadır.

2020 yılında kuru fasulye üretim alanlarında pandemi nedeni ile 2019 yılına göre 1,12 milyon ha artış yaşanmıştır. Üretimde ise bir önceki yıla göre 1,5 milyon tonluk artış gerçekleşmiştir. Dünya 2020 yılı üretiminin %20'si Hindistan, %11'i Myanmar, %11'i ise Brezilya tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kuraklıktan 2021 yılında ihracatçı konumunda olan ülkeler de etkilenmiştir. Meksika düşük üretim nedeni ile arz açığını ithalat yolu ile karşılamış bir önceki yıl aynı döneme göre ithalat miktarında %100'ün üzerinde artış gerçekleşmiştir. İthalat yılın ilk 8 ayında 158 bin tona ulaşmasına rağmen Meksika'nın kuru fasulye stokları da düşük durumdadır. Verim bir önceki yıl ile aynı olmakla birlikte kuraklıktan dolayı daha az alanda ekim yapılabilmektedir.

ABD'de ise kuru fasulye veriminin son 5 yıllık ortalamasının üzerinde olması beklenmektedir. Ancak ekim alanı daralması nedeni ile 2020 yılındaki 1,5 milyon ton olan üretimin %31 azalarak 1 milyon tona düşmesi beklenmektedir.

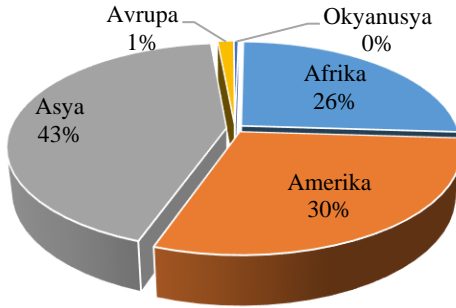

Kanada'da ise üretimdeki azalmaya karşın stokların güçlü olması nedeni ile arzın %5 civarında etkilenmesi beklenmektedir. Ancak ABD üretim miktarındaki azalmaya bağlı olarak Kanada kuru fasulyesine talebin artması beklenmektedir.

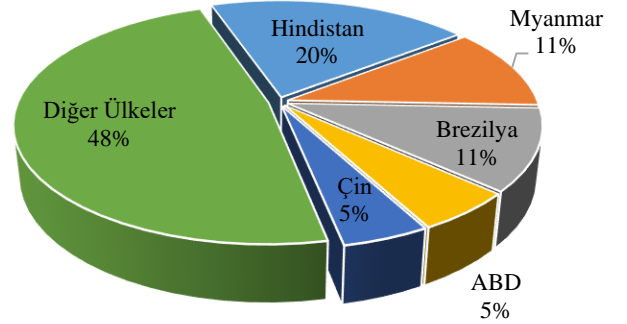
Dünya genelinde yaşanmakta olan azotlu gübre fiyatlarındaki artış nedeni ile ABD, Kanada, Hindistan, AB ülkelerindeki üreticilerin bakliyat ekimine yönelmesi beklenmektedir. AB ülkelerinden İngiltere'de üreticilerin tercihinin kuru fasulye ve bezelye olacağı öngörülmektedir. Ayrıca İngiltere'de uygulanacak olan Çevresel Arazi Yönetim Planında toprak sağlığına odaklanılmış olması da kuru fasulyenin üretimde tercih nedeni olmasını sağlamaktadır.

Gerek iklim koşulları gerek ülkelerin çevresel yönetim planlarına bakliyatların en uygun ürünler olması gerekse de bakliyat ürünlerinin insan tüketimi haricinde hayvan yemi, balık yemi ve ihracat dahil olmak üzere çeşitli pazarlar için kullanılabilir hale gelmesi baklagil ekim alanlarını arttıracaktır. Ancak konteyner sıkıntısı nedeni ile artan navlun fiyatları, limanlarda oluşan tıkanıklar nedeni ile ülkelerin kuru fasulye teminlerinde ve tarladan işleme merkezlerine ürün nakliyesinde sıkıntılar mevcuttur.

2020 Yılı Üretim Miktarı Dağılımı (%)

2020 Yılı Üretiminde Ülke Payları (%)

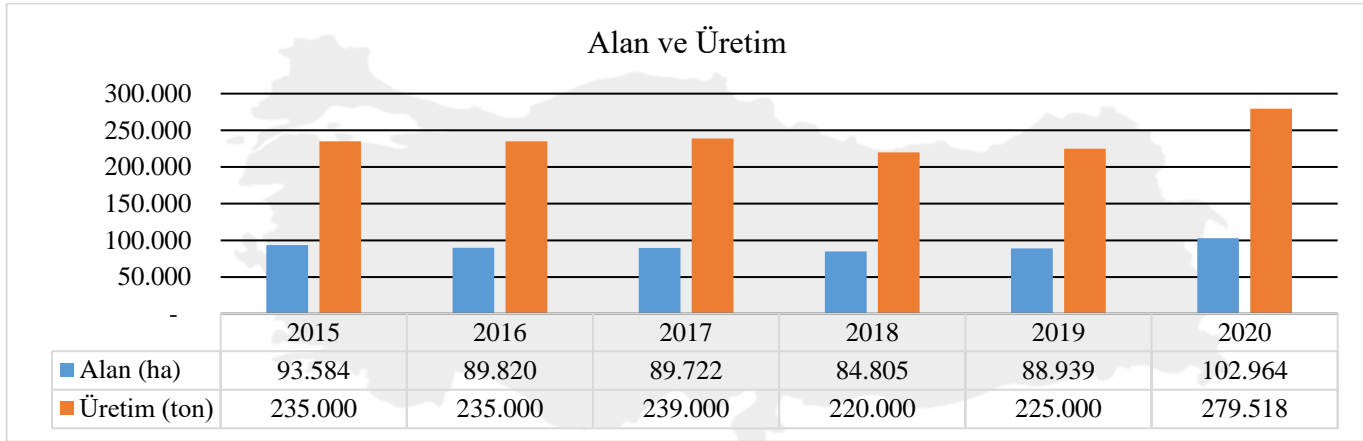

Kaynak: FAO

FAO verilerine göre 2020 yılında kuru fasulye dünyada; yaklaşık 4 milyon tonluk ithalat miktarı ile 4 milyar \$'lık ithalata dayalı ticaret hacmi oluşturmuştur.

Dünyada kuru fasulye ihracat miktarı 2020 yılında 4,6 milyon ton, ihracata dayalı ticaret hacmi ise 4,4 milyar \$'dır. Dünya 2020 yılı kuru fasulye ihracatı ticaret hacminin %24'ünü Myanmar, %10'unu Çin, %9'unu ise ABD oluşturmuştur. Türkiye'nin kuru fasulye dış ticaret hacmindeki payı ise %3'tür.

TÜRKİYE'DE KURU FASULYE

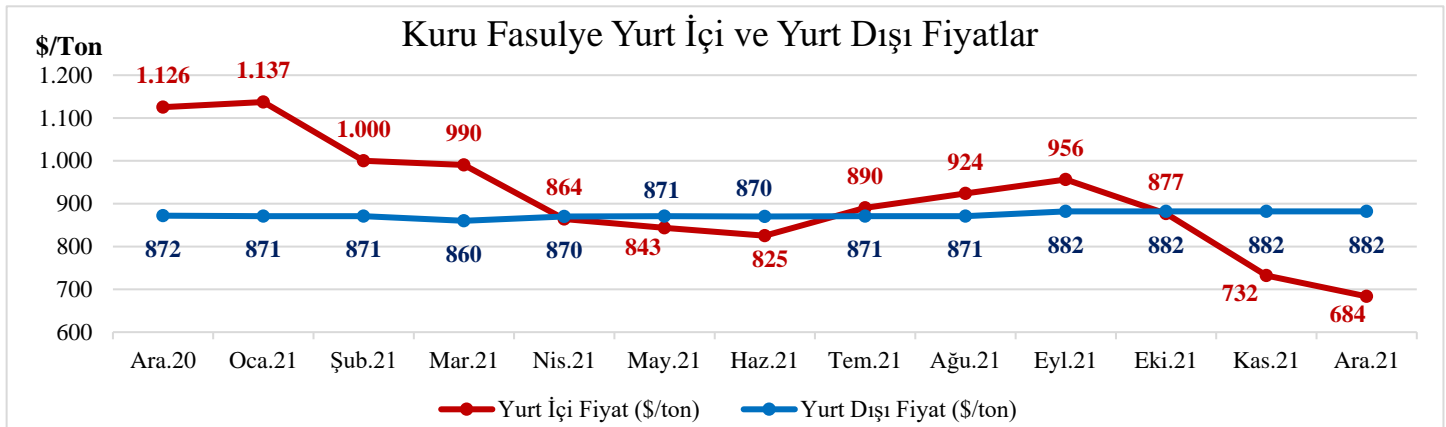

Kaynak: TÜİK

TÜİK tarafından açıklanan 2020 yılı verilerine göre yaklaşık 1 milyon dekar alanda 280 bin ton üretim gerçekleşmiştir. Son 10 yılda (2011-2020 yılları) ülke genelinde 79 bin tonluk üretim artışı sağlanırken, iller bazında en fazla üretim artışı Niğde'de gerçekleşmiştir.

TÜİK 2019/2020 pazarlama yılı verilerine göre yeterlilik oranı **%76**, ülke tüketimi **276 bin ton**, kişi başı tüketim ise **3,3 kg/yıl**'dir. Kuru fasulyede **gümrük vergisi oranı %19,3**'tür.

Pandemi ile birlikte yaşanan fiyat artışları ve Bakanlığımızca uygulanan Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi ve Yazlık Ekiliş Programı çerçevesinde kuru fasulyeye ağırlık verilmesi neticesinde, 2020 yılında kuru fasulye üretimi 280 bin tona yükselerek **Cumhuriyet tarihinin rekor üretimi** gerçekleşmiştir. TÜİK verilerine göre 2021 yılı rekolte miktarı 305 bin tona ulaşmış ve tüm zamanların üretim rekoru kırılmıştır.

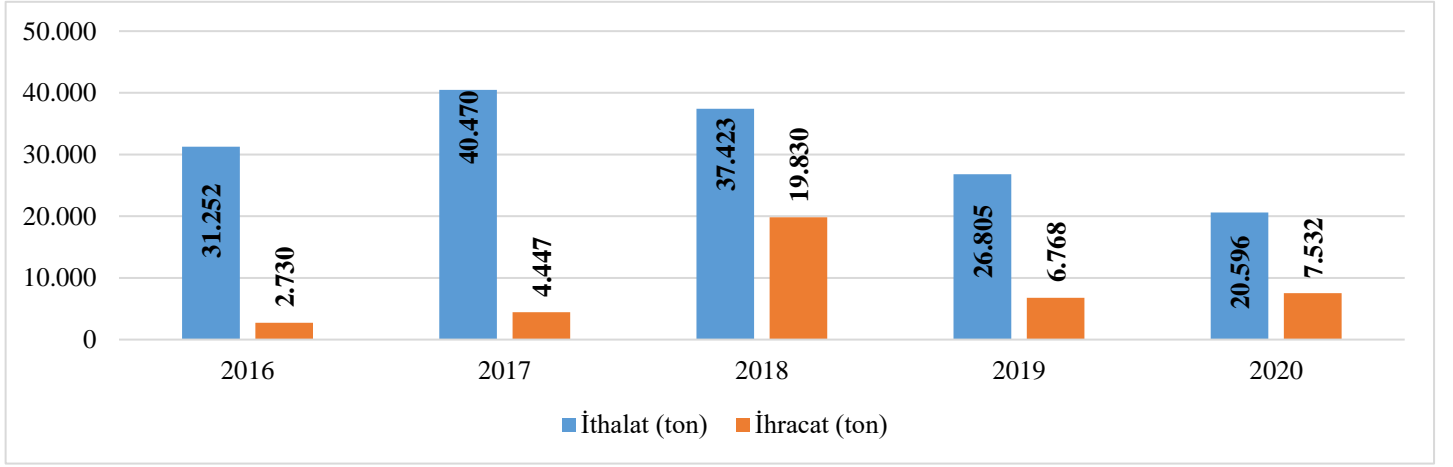

Kaynak: STATPUB, Mersin Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Kuru fasulye fiyatları 2020 yılında ani talep artışına bağlı olarak yükselmiştir. Ancak üretim alanlarındaki artışa bağlı olarak gerçekleşen üretim miktarındaki artış ile 2021 yılında azalma eğilimi göstermiştir. 2021 yılı Aralık itibarı ile ABD fiyatı **882 \$/ton**, Arjantin fiyatı ise **1.125 \$/ton** seviyesinde gerçekleşmiştir. Yurt içi borsalarda ise Aralık ayı ortalama natürel kuru

fasulye fiyatı **9.329 TL/ton**'dur (**684 \$/ton**). Mersin Ticaret Borsasında 20 Ocak 2022 tarihinde kuru fasulye fiyatı **9.500 TL/ton**'dur.

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTIP No: 071333, 071339

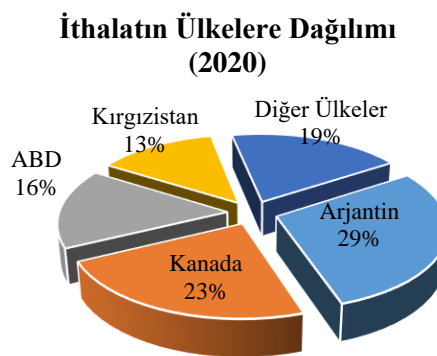
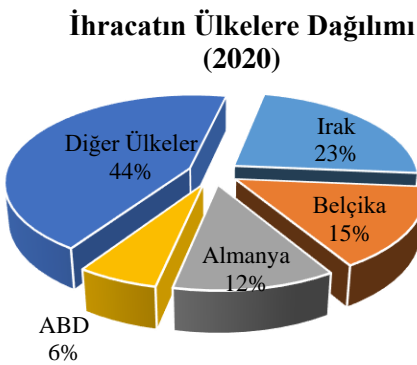
2020 yılında **ithalat miktarı 20.600 ton**, **ihracat miktarı ise 7.500 ton** olarak gerçekleşmiştir. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar sayesinde 2020 yılı ilk 11 aylık dönemde; ithalat miktarı **20 bin ton**, ithalat değeri **22 milyon \$** iken 2021 yılı aynı dönem ithalat miktarı **12 bin ton**, ithalat değeri **15 milyon \$**'dır.

2020 yılı ilk 11 aylık dönemde ihracat miktarı **6,6 bin ton**, ihracat değeri **10 milyon \$** iken 2021 yılı aynı dönemdeki ihracat miktarı **45 bin ton**, ihracat değeri **52 milyon \$**'dır.

Ülkemizde gerçekleştirilen üretim artışına bağlı olarak 2021 yılı ilk 11 ayında 2020 yılı aynı dönemine göre ithalatta azalma, ihracatta ise artış gerçekleşmiştir.

2020 yılı ilk 11 aylık **dış ticaret açığı 12 milyon \$** iken 2021 yılı aynı döneminde **dış ticaret dengesinde kuru fasulyede 37 milyon \$'lık dış ticaret fazlası oluşmuştur**.

2021 yılı ilk 11 ayında ithalatın %42'si Kanada'dan gerçekleştirilirken ihracatın ise %80'si Irak'a, gerçekleştirilmiştir.

Ülkemiz ihracatında öne çıkan ülkeler 2019 yılında İran, Irak, ilk sırada iken, 2020 yılında; Irak (%23), Belçika (%15), Almanya (%12), ABD (%6) ve Yunanistan'dır (%5). İthalatta öne çıkan ülkeler ise 2019 yılında Arjantin, Kırgızistan ve Kanada, 2020 yılında Arjantin (%29), Kanada (%23) ve ABD'dir (%16).

Kaynak: TÜİK 2020, GTIP No: 071333, 071339

DEĞERLENDİRME

- ✚ Türkiye’de kuru fasulye üretimi, kuru baklagiller içerisinde nohut ve mercimekten sonra üçüncü sırada yer almaktadır.
- ✚ Bakanlığımızca hayata geçirilen projeler ile kuru fasulye ekim alanlarında ve üretim miktarında artış gerçekleşmiştir. **Böylece tüm zamanların üretim rekoru kırılmıştır.**
- ✚ TÜİK verilerine göre kuru fasulye üretimi bir önceki yıla %9 oranında artış ile 2021 yılında **305 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.
- ✚ Üretimde yaşanan artış tüketici fiyatlarına da yansımış olup 2021 yılı Kasım ayı tüketici fiyatı 2020 yılı Kasım ayı tüketici fiyatına göre %2 azalmıştır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarla ve Bahçe Bitkileri Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 82 00

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr